

Upravnstvo: Ljubljana, Knaflijeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelci: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica
št. 4. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.181,
Vien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za mesecstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi
po tarifi.

Preizkušnja nemških manjšin

V zadnjem času se je pričela kar očitno dvigati temperatura nemške prenapetosti tudi v slovanskih in drugih državah, ki imajo nemške manjšine. Marksijske so se z nastopom »močne roke« v Nemčiji, ki zopet kakor za Wilhelmovih časov proti vsemu svetu, zaiskrili oni najdržnejši upi, ki so še komaj tleli pod pepelom zadnjih petnajstih let.

Posebno vidno je to pokazal izid občinskih volitev v nekaterih nemških občinah Češkoslovaške, kjer so se vsenemško usmerjene skupine kar čez noč okrepile na račun Češkoslovaški republikani lojalnih strank. Iz politične ropotarnice so privlekli stara gesla, ki so jih pred vojno zastopali voditelji sudeških pangermanov Wolf, Teufel in drugi. Politika, ki sta jo po prevratu vodila s slabo taktično spretnostjo Lodgman in Balran in ki se je po zaslugi pametne manjšinske prakse češkoslovaške vlade čedalje bolj pretvarjala v utopijo, je zopet postala »realen« program nemško-nacionalnih skupin na Češkoslovaškem.

V prav presenetljivo je, kako malo časa potrebujejo nekateri Nemci za »obrobni« del, da se odrežejo svoje državljanske lojalnosti in se pridružijo tako zvanemu vstajajočemu nemstvu. Zadoštevajo je hitlerjevska sugestija iz Berlina in že so se potuhneli sudeški Vsenemci pokazali v pravi luči in povedali vsemu svetu, da jim ne gre za manjšinsko politiko: njim gre za to, da vladajo nad drugimi in jih germanizirajo! V Berlinu namreč proglašajo urbi et orbi, da je to poslanstvo nemškega naroda v današnji Evropi. Če so v Nemčiji pozabili izkušnje in nauke svetovne vojne, zakaj ne bi inozemski Nemci pokazali, da so prav tako pozabljivi in — nepoboljšljivi?!

Za manjšinsko politiko se začeljanjo leta težkih preizkušenj. Vsa poznavalec nemške mentalitete nujno pričakuje, da bo obnovitev imperialistične Nemčije počasi, a neizogibno radikalizirala nemške manjšine zlasti v onih pokrajinah, ki se teritorialno stikajo s kompaktnim nemškim ozemljem. Duhovna obnovitev stare Nemčije, s katero so sicer računali mnogi daljnovidni ljudje v Evropi že od versailleskega miru dalje, se je izvršila prenapetost, da bi se mogle nemške manjšine v novih državah popolnoma živeti v svoj položaj in se prežeti z resničnim manjšinskim duhom.

Nemške diaspore na slovanskih tleh nekdajne Avstro-Ogrske so se iz vladajočega naroda spremenile v obvladane manjšine: še preden so izumrli vsi nekdanji voditelji, še preden je stopilo na plan mlado, drugače vzgojeno pokolenje, je Nemčija zopet postala žarišče duha, ki popolnoma nasprotuje vsaki manjšinski miselnosti ter ideji pametnega in pravičnega sporazuma med velikimi in malimi narodi. Nastopil je daljnosežen prelom in poslej bo treba bolj kot kdaj prej bedeti nad nemškimi manjšinami v državah, ki jih Nemci imenujejo obrobne in katerim Hitler preti z uničenjem ali v vazalskim položajem. Nemškim manjšinam, ki bi za demokratsko Nemčijo bile med spoznanja z drugimi narodi, bodo sedaj skušali vsiliti docela nasprotno vlogo: naj bodo čuvarji vse-nemških interesov in prevozniki »nacionalne energije« v svet, piloni velikega imperialističnega mostu na vzhod. Nemški hitlerjevski tisk niti malo ne prikriva, da tako pojmuje nalogo nemških manjšin v inozemstvu.

Prav zadnje dni se je pokazalo to pojmovanje v nekoliko drugačni, vendar pa bistveno isti obliki: Narodni socialisti so silno zamerili židom, da njihov tisk v inozemstvu ne prikriva svojega svobodnega mnenja o sedanji Nemčiji. Obenem so začeli rohneti nad nemškimi socialisti, da ničesar ne store zoper protihitlerjevo kampanjo v inozemskem socialističnem tisku. Ob tej priliki so bile nemške manjšine v inozemstvu pozvane, da se posredno ali neposredno povsod zavzemajo za interese današnjega nacionalnega režima v Nemčiji.

Da taki glasovi odmevajo tudi pri nas, zlasti še na obmejnih tleh Slovenije, je umljivo. Glasilo Nemcev v naši banovini, celjska »Deutsche Zeitung«, je ob Hitlerjevem nastopu pisala drzneje kakor bi ji dovolila najosnovnejša politična taktična previdnost. Videti je, da tudi pri nas nekatera nemška gospoda pije iz hitlerjevskih vrčev nemško premočno vino, ki ji leze v glavo. Če ta list ne bi izhajal v Jugoslaviji, ki izvršuje nasproti nemški manjšini mnogo več kakor je dolžna, ali če bi v državi sedele čiste »rasne« nemške kulture slovanski list tak o zastopal manjšinsko politiko, bi ga bili nemudoma zatrli.

To in še nekateri drugi pojavi nas silijo k pozornosti. Tudi pri nas bo manjšinsko vprašanje stopilo v bolj komplicirano stanje. Zopet enkrat in odločno, ko kdaj poprej bo morala nemška manjšina v besedah in dejanjih pokazati svojo lojalnost do države. Naša država je nacionalna, vendar pa — zvesta prevzetim obveznostim in duhu našega nara-

Naval avstrijske diktature na socialno demokracijo

Pod pritiskom Heimwehra je vlada včeraj razpustila republikanski Schutzbund — Na Dunaju pa je župan razpustil Heimwehr

Dunaj, 31. marca d. Akurantne vesti o heimwehrovskih preratnih načrtih in ultimativnih zahtevah napram Dollfussovi vladi se potrjuje ne samo s strani prizadetih vladnih krogov, marveč tudi po današnjih dogodkih samih.

Ze par dni sem se je v politični javnosti mnogo razpravljalo o sporu, ki je nastal med krščansko-socialnim krilom vlade in med vodstvom Heimwehra. Heimwehrovci, ki imajo v vladi svojega glavnega zastopnika v osebi državnega podtajnika za javno varnost majorja Feyja, niso bili zadovoljni z Dollfussovo diktaturo, ki ji očitajo, da je mnogo preveč rokavičarska. Major Fey je na lastno pest izdal vsem žandarmerijskim postajam nalog, da morajo po nemškem vzoru povsod pritegniti za vršenje stvarnostne službe tudi oddelke Heimwehra. Zaradi tega je prišlo v vladi do velikih konfliktov.

Ze od nedelje sem so se vršila skore neprestana posvetovanja vlade. Na zunanjo posvetovanja maskirali z raznimi zaslišanji, v resnici pa je šlo za spor s Heimwehrom. Snovi je bila situacija že tako kritična, da se je že povsod govorilo o odstopu vlade. Ta se je posvetovala pozno v noč in danes ves dopoldan. Levo krilo krščanskih socialcev in zastopniki Landbunda so se upirali zahtevam Heimwehra, zlasti pa imenovanju majorja Feyja za notranjega ministra. Po dolgotrajnih razpravah je naposled prišlo do sporazuma, ki pa dejansko pomeni zmago heimwehrovskega vpliva v vladi. Heimwehrovci so pristali na to, da ostane vlada za enkrat sicer neizpremenjena, vendar pa je moral dr. Dollfuss sprejeti njihovo glavno zahtevo, to je razpust najmočnejše socialno-demokratske borbene organizacije, republikanskega Schutzbunda.

Dr. Dollfuss se je temu vse do zadnjega protivil, ker ni hotel podreti vseh mostov med vlado in socialno demokratsko opozicijo za morebitno poznejše sodelovanje. Ko pa so Heimwehrovci zagrozili, da bodo izvali krizo vlade in vodili svojo politiko brez ozira na krščanske socialce, se je dr. Dollfuss udal. Kmalu po 11. dopoldne se je izvedelo, da je razpust republikanskega Schutzbunda že sklenjena stvar. Vse o tem je naravno izvala zlasti na Dunaju ki je po ogromni večini socialističen, silno razburjenje.

Razpust izvršen po vsej državi

Ze ob pol 12. je izšel službeni odlok o razpustu Schutzbunda. Naglica, s katero je bil ta odlok izvršen, dokazuje, da je major Fey vse že v naprej dobro pripravil. Pol ure pozneje so se namreč že pojavili v vseh lokalih Schutzbunda policijski organi in dve uri po končani seji ministrskega sveta je bil razpust že dejansko izvršen.

Policijske komisije so v vseh lokalih Schutzbunda izvršile inventuro nepremič-

nin, zapечатle spise in sestavile seznane o zaseženem premoženju. Najprvo so zapечатili centralo Schutzbunda v poslopiju glavnega organa socialne demokracije »Arbeiter Zeitung«. Orožje, ki so ga ponekod našli, je bilo zaplenjeno. Večjih preiskav za orožjem ni bilo. Da bi se preprečilo vsako nadaljnje društveno nadaljevanje Schutzbunda, so bili zaplenjeni tudi vsi članski sezname, društveni zapisniki.

Istočasno kakor na Dunaju, je bil izvršen razpust Schutzbunda tudi v vseh avstrijskih deželah. Vlada je izdala vsem deželnim glavarjem brzogajen nalog, da morajo izvesti razpust Schutzbunda pod osebno odgovornostjo tako, da ne bo prišlo do kakih večjih incidentov. Socialni demokratje so sprejeli odlok vlade sicer z velikim ogorčenjem, vendar pa se državnim organom nikjer niso postavili v bran, tako da se je izvršila vsa akcija popolnoma v miru.

Za socialne demokratje pomeni razpust njihove največje organizacije seveda hud udarec. Bili so nanj sicer že pripravljeni, vendar pa niso pričakovali, da se bo razpust izvršil s tako naglico. Zato jih je odlok vlade kljub temu presenetil. Iz socialno-demokratskih krogov se govori, da bo namesto Schutzbunda osnovana nova organizacija »rediteljeva«, ki bodo formalno sicer le člani strankinih političnih in strokovnih organizacij, vendar pa bodo v bistvu predstavljali udarno četo socialne demokracije. Kakor pa zahtevajo iz vladnih krogov, vlada tega ne bo dopustila in bo smatrala to za prekrščenje delokroga politične organizacije, ki bi jih v tem primeru prav tako razpustila.

Revanz dunajskega župana

Docela brez odpora pa se socialni demokratje vendarle niso udali. Dunajski socialistični župan dr. Seitz, ki je obenem dunajski deželni glavar, se je za razpust Schutzbunda maščeval s tem, da je danes popoldne v svojstvu deželnega glavarja razpustil dunajski Heimwehr. Utemeljil je svoj ukrep s tem, da ogroža Heimwehr javni red in mir in ruje proti državi. O svojem ukrepu je pisмено obvestil državnega podtajnika za javno varnost majorja Feyja, ki je eden izmed voditeljev dunajskega Heimwehra. V svojem dopisu izrecno dr. Seitz poudarja, da morebitni priziv zoper ta razpust nima odločilne moči.

Napeta situacija

Dollfussova vlada je z razpustom Schutzbunda ugodila želji Heimwehra in napovedala socialni demokraciji borbo na nož. V socialno demokratskih krogih izjavljajo, da to borbo sprejmejo. Ni dvoma, da se je notranje-politični položaj zaradi današnjih dogodkov znova zelo poostрил. Vsa dunajska policija je alarmirana: vojaštvo je stalno pripravljeno v vojašnicah. Javna poslopja stražijo vojaki in policisti.

Japonska se vznemirja zaradi Amerike

Zagotavljajoč svoje miroljubne cilje, se razburja zlasti zaradi koncentracije ameriškega brodogradništva v Pacifiku

Washington, 31. marca. AA. Glavni japonski delegat na razorožitveni konferenci, Macuoka, je sprejel zastopnike listov in jim izjavil:

Zedinjene države, Japonska in velesile v Pacifiku imajo interes, da ohranijo med seboj dosedanje prijateljsko razmerje. Japonska ni bila sovražnik nikdar Kitajske in je le želela, da bi se ta država organizirala in kupovala več japonskih pridelkov. Japonska tudi nima namena vladati nad Kitajsko ker se to ne bi obneslo. Najbolji dokaz za to so Zedinjene države, ki so se znebile Filipinov, in angleške težave s kolonijami na Daljnem vzhodu; oboje prav gotovo ne more dajati Japonski poguma v tej smeri. Nato je Macuoka omenil koncentracijo ameriškega celotnega brodogradništva v Pacifiku in pripomnil, da so ti manevri Japonsko precej vznemirili.

Glede pakta o nenapadanju s sovjeti je Macuoka izjavil, da so se morala pogajanja

za sklenitev takega pakta odgoditi, ker je japonsko javno mnenje deljena miselnost. Vendar je on za to, da se pošlje japonsko-ruska komisija v Mandžurijo, da prouči incidente na sibirski meji. Glavna divergenca med japonskim in ameriškim stališčem je po Macuokovem japonsko vojaštvo v Mandžuriji. Toda Japonska je prisiljena ščititi novo mandžursko državo. V podobnem položaju kakor Japonska do Kitajske, se po njegovem mnenju USA nasproti Južni Ameriki na podlagi Monroejeve doktrine. Naposled je Macuoka zavzel tudi za ohranitev japonskega mandata nad pacifiškimi otoki in dejal, da Japonska glede tega mandata ne pripušta nobenega vmešavanja.

Angleška mornarica v Genovi

Genova, 31. marca. AA. Semkaj je prisel angleška sredozemska eskadra desetih ladij.

da, ki je miroljuben in strpen nasproti drugim narodom — daje Nemcem vse pravice. Senator dr. Kožič je pred dnevi v svojem proračunskem govoru krepko podčrtal razlike med pravici, ki jih uživajo Nemci v Jugoslaviji in Slovenci na Koroskem — razlike, ki kažejo, kako demokratsko in pravičljivo pojmuje naša vlada manjšinsko politiko. Ne bi hoteli, da bi diaspore Nemcev, ki žive med nami in ki številčno kar izginjajo v kompaktni masi našega naroda, napačno razumele dogodke v Nemčiji in Avstriji ter svoje dolžnosti do jugoslovenske države. Hoteli bi, da bi naša država tudi nadalje vodila dosedanja pametno in trezno manjšinsko politiko, ki pa je seveda mogoča samo tedaj, če obstoje pametne, trezne manjšine.

Dobro vemo, da vsi nemški državljani Jugoslavije ne mislijo tako, kakor jih hočeta usmeriti »Deutsche Zeitung« in delno tudi novosadski »Volksblatt«. Tako je znano popolnoma lojalno in iskreno stališče nemške manjšine v Kočevju, pa tudi mnogih posameznih Nemcev v

Sloveniji. Želeli bi, da bi si lojalni Nemci še bolj utrdili vpliv na nemško manjšinsko politiko in onemogočili vsak avanturizem razgretih glav, ki pod vplivom Berlina na tihem zopet pogrevajo nemogoče iredentistične načrte. Smo za manjšinsko etiko in bomo za njo ostali še nadalje, četudi jo v Berlinu začeljanjo tepati z okovanimi pruskimi čevlji. Pričakujemo pa, da bodo naši Nemci v nemškem svetu širili resnico o Jugoslaviji in pobijali laži, ki zapeljujejo napačno informirano nemško javnost.

Nikakor pa ne bomo dopustili, da bi se pod krinko nemške manjšinske politike vtihovala vlada v diaspore na naših tleh vsenemška hitlerjevska miselnost. Naš narod je sedaj prebujen in preveč samozavesten, naša država je dovolj močna, da ne bo dopustila niti majhne iskrice upanja na kakršnokoli iredentno. Nočemo rasizma, ne preiskavanja krvi in rodovnikov, ne bojkota in ne maščevalnih ukrepov, a vedno bomo hoteli in znali braniti zemljo, ki je naša in ki mora naša ostati.

Protižidovski prvi april v Nemčiji

Židovski trgovci in podjetniki morajo danes za dva meseca izplačati vse nežidovske nameščenice in nato zapreti svoje lokale

Berlin, 31. marca d. Dogodki današnjega dne dokazujejo kako resno so bile misljene besede pruskega notranjega ministra Göbbelsa, da režim nacionalne revolucije ne pozna pisanih zakonov. Kar se dogaja sedaj v Nemčiji, daje v obraz vsakemu pravemu čutu. Nemški državljani so razdeljeni v pravoverne, ki uživajo popolno svobodo, in v drugorazredne, za katere ni zakona, ne pravice.

Izgovor na protinemško propagando v inozemstvu, ki so jo najprej naprtili komunistom, a sedaj židom, vsekakor ni bil glavni vzrok in povod sedanje protižidovske gonje, kakršni v novejši zgodovini gotovo ni primere.

Bojkt, ki ga je proklamirala narodna socialistična stranka, se izvaja že na vsej črti z brezobzirno brutalnostjo. Kljub vsem pozivom ravno narodno socialistične množice kar na svojo pest. Pod njihovim pritiskom stavljajo razni akcijski odbori vedno nove zahteve, ki jim vodstvo narodno socialistične stranke brez nadaljnega ugoditi. To, kar se vrši sedaj v Nemčiji, nima s protinemško propagando v inozemstvu nikake zveze več in predsednik osrednjega odbora za bojkt, hitlerjevski poslanec Streicher, je danes javno priznal da je bila protinemška propaganda v inozemstvu samo dobrodošel povod za izvedbo protižidovskega programa narodnih socialistov. Tudi uniformirana nemška poročevalska služba ne more zasenčiti vtisa, da široki ljudski sloji obojajo neutemeljeno pregajanje židov, zaradi česar napenjaajo Hitlerjevi napadali oddelki vse sile, da se akcija ne bi zrušila na odporu javnosti. Osrednji odbor za bojkt dela veliko reklamo za ta pokret in se poslužuje ne samo tiska, marveč tudi milijonov lepakov ter vseh radio postaj, slikajoč žide za največje sovražnike Nemčije. V gospodarskih in finančnih krogih zasledujejo la pokret z največjo skrbjo in v strahu pričakujejo katastrofalnih posledic doma in v inozemstvu.

Za jutrišnji oficijelni pričetek bojktota so bila danes izdana še nova podrobna navodila, ki z nezasišeno brutalnostjo hujskajo k nasilju nad židi.

Jutri dopoldne, ko se bojkt oficijelno prične, morajo vsi predstavniki narodno socialističnih obratnih svetov v židovskih trgovinah zahtevati takojšnje izplačilo mezd in plač za dva meseca delavce in nameščenice za vse meseca naprej, ker bodo nato židovske trgovine nasilno zaprte, zaradi česar bodo nameščenici seveda na cesti. Židovski nameščenici ni treba ničesar izplačati, marveč jih morajo takoj odpustiti. V vseh židovskih trgovinah bodo imenovani posebni hitlerjevski komisariji, ki so odgovorni za to, da nežidovske osebe ne bo odpuščeno iz službe. Glede židov se avtomatično razveljavljajo vse pogodbe in vse koncesije. Kjer bi se židovski lastniki ne hoteli ukloniti zahtevam hitlerjevcev, imajo hitlerjevski zaupniki proste roke in lahko postopajo, kakor se jim zdi umestno. Jutri popoldne ob 3. morajo vsi nameščenici židovskih trgovin in podjetij zapustiti delo ter prirediti pred temi židovskimi obrati protestne shode proti bojktotu nemškega blaga v inozemstvu.

Čiščenje na sodiščih

Vsporedno s to akcijo hitlerjevcev je pravosodno ministrstvo uvedlo akcijo za »očiščenje« pruskih sodišč. Predsedniki sodišč v Nemčiji so dobili nalog, naj nujno priporočijo vsem židovskim sodnikom in državnim tožilcem, naj takoj zaprosijo za dopust. Če tega ne bi storili, naj jim po službeni dolžnosti zabranijo nadaljnji dostop »sodišč«. Tudi sodnikov laikov se ne sme več jemati iz vrst židov. Vsi židovski uradniki pri sodiščih se morajo takoj brezpogojno odpustiti.

Slične odloke so izdali tudi vsi ostali resorni ministri podrejenim jim oblastim. Danes je »podal ostavko« državni podtajnik v finančnem ministrstvu Zaeden, ki je bil zadnji židovski višji uradni državne vlade. V berlinskih sodiščih so danes izobesili na vseh vhodih in hodnikih tablice z naslednjim napisom: Poročevalcem komunistične ali marksistične smeri ter novinarjem židovskega pokolenja je strogo prepovedan vstop v politične.

Poostre obmejne kontrole

Da prepreči beg židov v inozemstvo, je notranje ministrstvo izdalo stroge ukrepe glede poostre obmejne kontrole. Kdor hoče zapustiti nemško ozemlje, se mora razen z rednim potnim listom izkazati tudi z uradnim potrdilom, da država oblastva zoper njegov odhod iz Nemčije nimajo pomisleka.

Navodila Nemcem v inozemstvu

Da bi preprečila ali vsaj omilila porazen vtis teh dogodkov v inozemstvu, je vlada izsilila od vseh židovskih na tudi od raznih drugih vplivnih javnih korporacij izjave, la so vse vesti o pregajanju židov v Nemčiji nerenečne ter da je protinemška gonja v inozemstvu neutemeljena. Tako so morali danes predstavniki društva nemških časopisnih izdajateljev poslati ravnateljem vseh večjih inozemskih poročevalskih agencij, zlasti ameriškim, francoskim in angleškim, izjavo, da vlada v Nemčiji popoln mir in red ter da naj zastavijo vse sile, da poneha gonja proti Nemčiji. Nemški diplomatski zastopniki v inozemstvu so prav tako dobili službeno nalog, naj vplivajo na nemške or-

ganizacije v inozemstvu, da protestirajo proti protinemški gonji.

Značilno zadržanje klerikalcev

Dočim vsa javnost, ki ni v taboru narodnih socialistov, vedno bolj odločno obojajo vse to početje, pa je skrajno značilno postopanje nemških klerikalcev. Bavarska ljudska stranka je smatrala za potrebno, da se oficijelno izjavi za bojkt židov ter da izrazi Hitlerju še prav posebno priznanje. V svojem glavnem glasilu poudarja, da mora ta akcija pokazati mednarodnemu židovstvu, da si Nemčija ne da od nikogar ukazovati. Bavarska ljudska stranka se prav tako izreka za strogo izvajanje numerusa claususa na vseh visokih šolah, in bržkone upa, da se bo s tem povečal klerikalni vpliv.

Vlada trobi k umiku

Odmor v bojktotu do srede

Berlin, 31. marca. r. Nocoj je govoril notranji minister Göbbels v Tennishausu pred 7000 narodnimi socialisti o židovskem bojktotu. V svojem govoru, ki so ga prenašale vse nemške radio-postaje, je najprvo ob frenetičnem pritjevanju poslušalcev ljuto napadel žide in napovedal, da jih bo vlada nacionalne revolucije iztrebila kot največje škodljivce nemškega naroda. Nato pa je na največje presenečenje izjavil, da hoče dati vlado glede na milostno prošnjo židov pri predsedniku republike Hindenburgu in pri državnem kancelarju Hitlerju židom še zadnji rok, da popravijo, kaj so zagrešili. Zaradi tega se bo izvršil bojkt židovskih trgovin jutri samo od 10. dopoldne do 7. zvečer na ta način, da ne sme noben nemški mož in nobena nemška žena prestopiti praga židovskih trgovin, pred katere bodo postavili bojktotne straže. Nobenemu židu pa se pri tem ne sme skriviti niti lasu. Kdor bi se proti temu pregrešil, bo najstrožje kaznovan.

Od jutri zvečer do srede dopoldne bo bojktotni pokret ustavljen, da bodo imeli žide dovolj časa, da ustavijo protinemško propagando v inozemstvu, zlasti v Angliji in Ameriki, kjer so že začeli bojktotirati nemško blago. Če protinemška propaganda v inozemstvu do tega termina ne bi prenehala, pa se bo od srede naprej nadaljeval bojktot z vso ostroostjo do popolnega iztrebljenja židov v Nemčiji. Publika je to odповed poprej s toliko reklamo napovedanega bojktota sprejela docela hladno in skrajno razočarano.

Splošno prevladuje vtis, da se je nemška vlada ustrašila silnega odmeva, ki ga je v inozemstvu izvala brutalna protižidovska gonja v Nemčiji. Vprašanje pa je, ali se bo vladi posrečilo zaustaviti kamen, ki ga je spozila, ker se zadnje dni vedno bolj kaže, da rasejo Hitlerju njegovi napadali oddelki že čez glavo.

Demarša ameriške vlade

Washington, 31. marca. AA. Kakor se doznava, namerava ameriška vlada izvršiti prijateljsko demaršo pri nemški vladi, da prepreči gospodarski bojktot židov. Pravilo, da se je vlada odločila za ta korak po ponovni intervenciji ameriškega židovskega kongresa. V uradnih krogih mislijo, da ameriška vlada ne sme zbuditi videza, kakor da bi hotela napraviti pritisk na Hitlerjevo vlado, zato je porabila priliko, ko je odhajajoči nemški poslanik obiskal Philipps, da ga je opozoril na židovsko vprašanje v Nemčiji.

Ratifikacija pakta Male antante

Beograd, 31. marca. AA. Nj. Vel. kralj je 29. t. m. podpisal in ratificiral zakon o paktu Male antante, sklenjenem in podpisanem v Ženevi 16. februarja 1933 med kraljevino Jugoslovijo, kraljevino Rumunijo in češkoslovaško republiko. Izmenjava ratifikacijskih listin se bo izvršila v Pragi v najkrajšem času.

Davisova misija v Evropi

London, 31. mrc. AA. Norman Davis je v razgovorih z Macdonaldom ta sirom Simonom predlagal, naj bi se mednarodna gospodarska konferenca sklicala konec maja ali pa v začetku junija.

V političnih krogih zatirajo, da bo Davis, ko bo v tork konferiral s predsednikom francoske vlade, poslal ne samo stališče ameriške vlade glede svetovne gospodarske konference nego tudi stališče ameriške vlade o razorožitvi in priznanju sovjetske Rusije s strani Zedinjenih držav. Norman Davis bo v Ženevi začel direktno razgovore z zastopniki sovjetske Rusije glede razmerja med obema državama.

Norman Davis odputuje v Pariz v ponedeljek, v tork se bo pa sestal z Daladierjem.

Danes popoldne so se na Downing-Streetu nadaljevali razgovori med Macdonaldom, Simonom in Normanom Davisom.

Pariška posvetovanja

Veliko zanimanje za konference Titulesca, ki nastopa kot mandatar Male antante, s francoskimi državniki

Pariz, 31. marca. AA. Titulescu in Ouski sta večeraj popoldne konferirala na jugoslovenskem poslanstvu v jugoslovanskim poslanstvom dr. Spalajkovič. Daladler je sprejel Titulescu danes dopoldne.

Bivanje Titulesca v Parizu in njegovi razgovori s francoskimi državniki so predmet obširnih komentarjev francoskih listov. Zanimanje za Titulescove razgovore je danes toliko večje, ker so zdaj objavili tudi besedilo rimskega pakta, ki o njem trdi, da je avtentično.

Tako pravi Journal des Debats v uvodniku, da besedilo tega pakta popolnoma upravičuje izjavo Male antante. List napada Macdonalda, češ, da vzhle temu, da je obstajal trojni sporazum, ni poprej obvestil Boncourja ne o svojem razorožitvenem načrtu ne o načrtu za ustanovitev direktorija štiri.

Jacques Bainville piše v listu Liberté o Titulescovih pariških razgovorih in o načrtu rimskega pakta in ironično pravi, da je ta načrt zelo nedolžen. Pisec se vpraša, zakaj neki je Italiji toliko do tega, da bi oborožila premagane države. Očitno hoče Italija to zato, da bi obdržala Male antanto v šahu. Vse italijansko stremjenje gre za tem, da se Francija loči od Male antante, katero bodo kmalu začeli slikati kot sovražnika miru. Zdj se je zgodil še prvi naskok. Ne bo dolgo, ko pride za njim drugi.

Tudi ultrarazsejanci se toplo zavzema za to, da Francija ohrani zvestobo Mali antanti in Poljski.

London, 31. marca. Č. Tukajšnji politični krogi z velikim zanimanjem sledijo politična posvetovanja, ki se vršijo v Parizu glede načrta o sporazumu evropskih velešil. Posebno se pričakuje komunikacije o rezultatu posvetovanja rumunskega zunanjega ministra Titulesca, s francoskim zunanjim ministrom Boncourjem. Danes prispe v Pariz tudi francoski poslanik v Rimu de Jouvenel. Titulescu odpotuje jutri v London, da obrazloži zastopnikom angleške vlade stališče Male antante glede Mussolinijevega načrta.

Načrt sporazuma štirih velešil

London, 31. marca. Č. »Daily Herald« je danes objavil načrt sporazuma štirih velešil, kakor so se o njem dogovorili Macdonald, John Simon in Mussolini v Rimu.

V čl. 1. izjavljajo Francija, Anglija, Italija in Nemčija, da bodo vodile politiko sodelovanja v smislu ohranitve miru in v skladu z Briand-Kelloggovim paktom ter v duhu izjave, da do dosega svojih nacionalnih ciljev ne bodo rabile sile. Prizadevale si bodo, da sprejemo politiko miru tudi ostale države.

V čl. 2. je iznešeno načelo o reviziji mirovnih pogojev, ki se mora izvršiti v skladu s paktom Društva narodov v okviru Društva narodov in v duhu mednarodnega sporazuma in solidarnosti.

Po čl. 3. izjavljajo Francija, Velika Britanija in Italija, da stopi v primeru, če so konferenca za razorožitev zaključila le z del-

nim rezultatom, v veljavnost ravnopravnost Nemčije, ki ji je bila priznana. Nemčija se obveže, da bo to ravnopravnost ustvarila v etapah, ki bodo določene z naknadnim sporazumom štirih velešil. Slični sporazumi se sklenejo tudi z Avstrijo, Madžarsko in Bolgarijo.

Po čl. 4. se obvežejo velešile, da bodo pri vseh političnih in nepolitičnih vprašanjih, ki se pojavijo v Evropi, kakor izven Evrope in v kolonijah, po možnosti zavzele identična stališča.

Čl. 5. določa, da traja rok za ta sporazum 10 let. Sporazum naj bi se avtomatsko podaljšal, če leto dni pred njegovim potekom sporazuma ne odpove nobena velešila.

Šesti člen določa, da se sporazum registrira pri tajnistvu Društva narodov.

Tudi Beck odpotuje v Pariz

Berlin, 31. marca. Č. »Berliner Zeitung am Mittag« je objavila poročilo iz Varšave, da se vršijo tam v zadnjih dneh važni mednarodni politični razgovori med poljskim zunanjim ministrom ter zastopniki zapadnih velešil in Male antante. Kakor trdijo varšavski politični krogi, bo zunanji minister Beck v kratkem odpotoval v Pariz. Na povratku se bo ustavil v Pragi.

Sovjeti in rimski pakt

Pariz, 31. marca. AA. Moeckovski dopisnik »Temps« poroča, da je sovjetska vlada zelo nezadovoljna z načrtom rimskega pakta. »Izvestja« pišejo, da je Japonska že izvršila revizijo washingtonske pogodbe, ki je jamčila teritorialno nedotakljivost Kitajske, zdaj se pa pripravljajo tudi zapadne velešile, da izvrše v Evropi nekaj podobnega. Sovjetska unija predstavlja svetovno silo in zato ne more biti ravnodušna nasproti pokusom, da se ustanovi takoičnovani koncert štirih velešil, ki si laste pravico odločanja o usodi narodov.

»Temps«v dopisniku ugotavlja, da italijanski načrt ne upošteva Rasilje, dočim je bila ravno Italija pred leti ona država, ki se je najbolj zavzemala za to, da dobi tudi Sovjetska Rusija zastopništvo v odboru evropske unije.

Debatna v francoski zbornici

Pariz, 31. marca. AA. Poslanska zbornica je danes nadaljevala razpravo o provizorni dvanajstini. Poslanca Marin in Franklin Bouillon sta ostra napadla zunanjo politiko sedanjih vlade in grajala Daladierja in Boncourja, da se ne izjavita dovolj jasno v sedanjih revizionističnih kampanjah, ki je začet Mussolinijev načrt. Minister Lamoureux je nato izjavil, da opozicija sicer lahko govori, kar hoče o francoski vladi, prosil je pa Franklina Bouillona, ki je napadal Macdonaldovo politiko, naj bi pazil na izraze, kadar govori o vladi prijateljske države. Poslanska zbornica se je nato odgodila, ne da bi bila razpravljala o izjavah opozicijskih poslancev.

Narodni poslanci v upravi za razlašene gozdove

Na nedavne ugotovitve g. Rasta Pustoslavca glede izvajanja gozdne agrarne reforme v dravski banovini je g. Vasilje Trbič nadaljeval v »Politiki« s svojimi običnimi posnetimi po netačnih informacijah. Narodni poslanec g. Rasto Pustoslavšek je objavil te dni v beograjski »Politiki« odgovor, v katerem pravi:

Na moja izvajanja in pojasnila v »Politiki« ni mogel g. Vasilje Trbič, kar izrecno ugotavljam, ničesar odgovoriti. Namesto stvarnega odgovora je ponatisnil dobesedno neki pamflet, ki je bil svojočasno zaprejen. Ker sem vse navedbe v tem pamfletu zavrnil z dejstvi, že v svojem govoru ob priliki razprave o proračunu kmetijskega ministva in v svojem prvem članku v »Politiki«, mislim, da bi bilo odvratno, »zgoditi« še nadaljnje besede. Le na eno opombo g. Trbiča o začasnih državnih upravi razlaščenih gozdov moram reagirati, kar vidim, da moj spoštovani poslanik tovariš uana pojma o tem, kaj je ta državna uprava in kakšna je njena naloga.

Poslušajte torej gospod Trbič. Vsa mesta v tej državni upravi so fastna in brez vsakih dohodkov. Vsi člani vrše svoje posle absolutno brezplačno, brez vsake odškodnine ter niso sprejeti, ne dobivajo in ne bodo dobili za svoje delo niti pare, le še eno: ta državna uprava dosega se ni prevzela niti kvadratnega milimetra gozdov v svoje roke.

V to in tako upravo je imenoval g. minister za kmetijstvo tudi tri narodne poslance iz dravske banovine, inž. Franja Pahernika, Milana Mravljeta in mene in to v smislu soglasnega sklepa vseh (seveda brez g. Pavliča) narodnih poslancev in senatorjev dravske banovine. Ta trojica je bila delegirana v državno upravo z izrecno nalogo, da s svojim aktivnim sodelovanjem prepreči vsako — bilo materialno, bilo idejno — korupcijo.

Ce je taka misija inkompatibilna s funkcijami narodnega poslance, kakor to trdi neinformirani g. Trbič, o tem naj sodi nepristranska javnost.

Pri tej priliki naj se dotaknem še neke stvari, to je vprašanje nekakega podkupovanja. O tem je bilo govora tudi na januarski seji začasne državne uprave. Kvega g. Milan Mravlje je rekel: da je prišla k njemu neka oseba in mu ponudila milijon dinarjev, če prepreči agrarne reforme. Jaz sem takoj na tej seji, pozneje še na seji narodnih poslancev iz dravske banovine in nazadnje tudi javno v listih pozval tovariša Mravljeta, naj pove ime te osebe, ki mu je nudila podkupnilo, da bi se takega človeka lahko izločilo sodišču. Četudi ahtevali in javna morala in dobro poljmovani interesi države in naroda, da se stigmatizirajo taki ljudje, ki »misljo, da lahko z denarjem vse dosežejo, se vse do danes na svoje pozive nismo dobili nobenega odgovora.

Samo to sem hotel povedati snovotvornemu tovarišu g. Vasiliju Trbiču. Grem preko osebnih napadov in sumničenj. Ni treba, da bi se branil, ker me brani vse moje doseženo delo, ki je, o čemer se lahko g. Trbič sam prepriča, odprta knjiga.

Rasto Pustoslavšek.

Franc Schauer †

Celje, 31. marca.

Danes ob 18.30 je umrl v celjski javni bolnici na posledicah vnetja trebušne mrene po težki operaciji v starosti 43 let gošpod Franc Schauer, urednik lista »Deutsche Zeitung« v Celju, glasila nemške manjšine za dravsko banovino in bivši narodni poslanec.

Pokojniki je bil rojen v Kočevju. Po povratku iz ruskega ujetništva v Celje je vstopil v uredništvo taktatne »Cillier Zeitung« in je, ko je bil imenovan tedanji glavni urednik dr. Franc Perz za glavnega urednika lista »Deutsches Volksblatt«, ki izhaja v Novem Sadu, prevzel vodstvo lista. Leta 1923 je bil izvoljen za narodnega poslance kot zastopnik nemške manjšine. Pokojnik Schauer je bil blag značaj, zelo neobrazen, moč odličnih žurnalist in vzoren stanovski tovariš ter izvrsten družabnik. Zaprta vdova, rojena Lukasova, lastnica restavracije v Marenburgu. Odličnemu stanovskemu tovarišu bodi časten spomin, preostali nam še globoko sožalje!

Senatni odbor medparlamentarne unije

Beograd, 31. marca. AA. Jugoslovanski narodni odbor medparlamentarne unije se je takole sestavil: predsednik dr. Miroslav Ploj; podpredsednik dr. Momčilo Ivković in dr. Josip Silović; tajnik Milan L. Popović. Senatni odbor medparlamentarne unije je določil za gospodarsko konferenco medparlamentarne unije v Rimu za svoje delegate dr. Miroslava Ploja, Petra Teslića, dr. Mića Mitića in dr. Zelimira Mažuranića.

Vpisovanje na zagrebški univerzi
Zagreb, 31. marca. n. Danes je potekel redni rok za vpisovanje v letni semester na zagrebški univerzi. Vpisalo se jih je 4184 slušateljev. Pričakovati je, da se jih bo vpisalo v semester dobrih 100 še v izrednem roku, tako da bo znašalo skupno število slušateljev okrog 4300. V zimskem semestru tekočega šolskega leta je bilo vpisanih 4553 slušateljev. Lani se je vpisalo v letni semester 4723 slušateljev. V celoti je bilo dosega plačane eno tretjino šolnine. Od vseh obveznikov, ki jih je 3280, je plačalo šolnino za letni semester 1580 slušateljev.

Prvoaprilski atentat

Beograd, 31. marca. AA. List »Jugoslovenska iskra« je danes izdal svojo prvo aprilsko številko, ki je polna raznih aprilskih šal. Med drugim je objavil tudi izmišljeno vest o atentatu na Hitlerja. Čeprav je bilo na prvi pogled jasno, da gre samo za aprilске rade, je državno tožilstvo vendarle smatralo, da so take šale neumestne in da ne gre objavljati takih izmišljenih vest, čeprav imajo značaj aprilskih šal. Zato je omenjeni list prepovedal. (Vest o atentatu na Hitlerja je priromala iz Beograda tudi v Ljubljano in je vzbudila tako pozornost, da se je večeraj občinstvo neprestano obračalo na našo redakcijo za informacije. Seveda smo morali pojasniti, da je vest izmišljena in da gre za aprilsko šalo. Op. ur.)

Nov potres v Kaliforniji

Los Angeles, 31. marca. AA. Dnevi ob 8. so tu začutili hud potresni sunki, ki je trajal dve sekundi. Škode ni napravil.

Občni zbor Zveze industrijcev

Zivahna razprava o proračunu — Sklep, da se pravila ponovno prouče in da se za razpravo o njih skliče izredni občni zbor

Ljubljana, 31. marca.

Danes popoldne je imela zveza industrijcev za dravsko banovino v Ljubljani v sejni dvorani Zbornice za TOI prvo redno skupščino, odkar je obvezna organizacija. Otvoril je zbor predsednik g. Dragotin Hribar in pozdravil zastopnika bana g. dr. Rudolfa Marna, zastopnika Zbornice za TOI g. Antona Krečičja, g. dr. Prana Windischerja kot podpredsednika Centrale industrijskih korporacij, g. Kavčiča kot predsednika Zveze trgovskih združenj, g. Šmuka kot zastopnika Združenja trgovcev v Ljubljani, g. Goršeta kot zastopnika direktorja državnih železnic in naposled novinarja, ki se jim je zahvalil za pozornost, ki so jo posvečali delu industrije, in jih prosil, da tudi v bodoče podpirajo upravičene težnje naše industrije. Zatem je g. predsednik s kratkim nagovorom očrtal težave naše industrije in predlagal vdanostno brzojavko NI. Vel. kralju Aleksandru in pozdravno ministru za trgovino in industrijo dr. Šumenkoviču, kar je bilo sprejeto z navdušenim odobravanjem. Ko je pozdravil zbor v imenu Zbornice za TOI poslanec g. Krečič, je pričel štiti zapisnik o zadnji skupščini zveze tajnik g. Gorup, a se je čitanje na predlog opustilo. G. Kavčič je zatem v kraštem govoru kritiziral pravila in prosil za pojasnilo, kako tolačiti predsedstvo prelevitev starega društva v novo obvezno. Odgovarjal mu je glavni tajnik g. inž. Suklje, kako se je to zgodilo na podlagi zakonskih predpisov.

Obširno poročilo o poslovanju uprave je podal glavni tajnik g. inž. Suklje, ki je najprej prečital gori omenjeno vdanostno brzojavko NI. Vel. kralju in pozdravno ministru dr. Šumenkoviču. Iz poročila povzemamo, da je lanskega VIII. redna glavna skupščina Zveze industrijcev z dne 15. julija soglasno sklenila, da se zveza preseljuje v obvezno združenje po členu 442. obrnega zakona, in je obenem odobrila načrt novih pravil. Zbornica za TOI je pravila odobrila z odlokom od 25. julija lani in posluje zveza od 1. avgusta lani naprej kot obvezno združenje industrijcev za dravsko banovino. Število članov je s tem naraslo od 221 na 357, glede 52 podjetij je vprašanje članstva, odnosno industrijskega značaja še sporno.

Poročilo nadalje navaja, da zakon o obratih vsebuje nekatere nejasnosti, za katerih razrešitev je delovala tudi zveza. Glede lanih bremen se zahteva, da se morajo enakomerno porazdeliti v vsej državi in da ne smejo postati tako visoka, da bi onemogočila uspešno gospodarsko sodelovanje ter oslabilo davčne vire. Zatem se bavi poročilo s povzemanjem nezdognega prispevka od 6 na 7 odstotkov zavarovane meze in s prošnjo, da se zvezi dodeli močnejše zastopstvo v upravi osrednjega urada za zavarovanje delavcev.

Zveza se je dosledno protivila diferenciranju občinskih doliad k neposrednim davkom in občinskim trošarinam na industrijske strovine ni na pogonska sredstva. Prav tako se je protivila občinskim uvoznim. V prvih dveh predmetih je imela zveza uspeh.

Glede na proračun dravske banovine je zveza protestirala proti nameravanju novim davčinam. Kakor se doznava, je odločitev taka, da je največja nevarnost odmrjena. Poročilo se peča potem med drugim s kritiko banovinskega proračuna in raznimi davki, pri čemer se je zveza mnogo prizadevala, da se olajšajo bremena. Zakon o zaščiti kmetov je neugodno vplival na gospodarsko stanje v obče in poostri krizo. Namesto predlaganega uklenjenja kmetijskega moratorija pa smo dobili uredbo o posredovalnem postopku, ki je medsebojno zaupanje še bolj omajala. Zveza je vložila odločen protest proti tej uredbi in je subsidiarno skupno z Zbornico za TOI in Društvom industrijcev in veletrgovcev predlagala najmanjše korekture te uredbe. Zveza je vložila pri ministru pravde predlog za revizijo zakona o prisilni poravnavi. Kaže, da bo novele tega zakona kmalu uzakonjena.

V naslednjem se peča poročilo s pomankanjem deviz, kar je prizadevalo mnogo brige oni industriji, ki je navezana na uvoz sirovin iz tujine, potem z nazadovanjem izvoza lesa in z železniško-tarifnimi vprašanji.

Po poročilu g. inž. Sukljeta, ki je bilo sprejeto z odobravanjem, je g. inž. Lenarčič omenil nekatere nedostake v zakonu o obratih. V imenu nadzornega odbora je poročal g. dr. Pavlin, ki je izjavil, da je našel z g. Ravnikarjem vse račune v redu. Predlagana razrešnica odboru je bila sprejeta. Za tem je prečital g. inž. Suklje proračun za leto 1933, ki predvideva 904.847 Din dohodkov in prav toliko izdatkov. K besedi se je oglasil g.

Lajo vic, ki je kritiziral proračun, češ, da izkazuje prevelike izdatke, zlasti osebnih. Zahteval je stedenje. Protestiral je tudi proti pravilom, češ, da jih je staro društvo diktiralo novemu obveznemu. Ta pravila je treba vzeti ponovno v roke in jih proučiti, nato pa naj se proračun ponovno sestavi. G. inž. Suklje je poljsni proračun in ga utemeljeval. K debati se je oglasil g. Bomač, ki je menil, da je uspešno delo odvisno od nameščencev, zaradi česar se čudi kritiki te postavke v proračunu. G. Stane Vidmar je zahteval, da se najprej reši vprašanje pravil, preden pridejo v obravnavo druge točke. Pravila je okrožila zadnja skupščina brez sodelovanja novih članov. Predlagal je, da se odloži razprava o proračunu in da naj se skliče nov občni zbor, ki naj bi najprej rešil pravila in nato nadaljeval razpravo. Predlog gg. Lajovica in Vidmarja pa je ostal v manjšini ni bil sprejet. G. Lajo vic je predlagal, da se zapisejo imena onih, ki so glasovali za predlog, glede na eventualne tožbe, ker novi člani odklanjajo stara bremena. Imena so se zapisala. K debati o proračunu se je oglasil tudi g. Ribnikar, ki je izjavil, da je za proračun glasoval, da si sicer ni popolnoma zadovoljen s pravili. Menil je, da ne bi bilo zdravo, če bi se zahtevale opozicije čisto prezre. Novi odbor naj vzame pravila ponovno v pretes in naj izkuša upoštevati vse upravičene težnje novih članov, nato pa naj se skliče izredni občni zbor, ki naj vzame v razpravo od novega odbora pripravljena pravila. Obenem je g. Ribnikar predlagal, naj se odboru naloži, da v okviru sedanjega proračuna čimbolj štedi. Dalje sta govorila k proračunu še gg. Skof in Kavčič. Na glasovanje stavljen predlog g. Ribnikarja je bil z ogromno večino sprejet.

Besedo je nato povzel predsednik g. Dragotin Hribar, ki se je v naprej zahvalil za morebitno ponovno izvolitev za predsednika, češ, da mu starost ne dopušča več prevzema tako odgovornega mesta. G. predsednik je v kraškem potezu očrtal historiat zveze in navajal, da je vedno vesno deloval v korist industrijcev, kolikor je bilo v njegovi moči. Na te besede se je oglasil g. dr. Windischer, ki je izrekel globoko obžalovanje, da preneha javno delovati celi moč, ki je vedno odlično stala na plan, kadar so zahtevali interesi. Izreči mi moramo najskrajnejšo zahvalo za njegovo žilavo in požrtvovalno delo. Govornik je omenjal, da je bil Hribar tudi kot Slovenec in rodoljub vedno fant od fare. V priznanje njegovih neverjetnih zaslug je predlagal g. dr. Windischeru, da g. zbor imenuje za častnega člana v lastnosti častnega predsednika. Besedam g. dr. Windischerja je sledilo dolgozgodno burno ploskanje in je bil predlog soglasno sprejet. G. Hribar se je k njen zahvaljeval za tako pozornost in je izjavil, da bo zvezi še vedno na razpolago s svojimi nasveti.

Sedle so volite, pred katerimi je g. dr. Windischer v daljšem krepkem nagovoru pozival industrijo na vzdrževanje in odgovarjal na prejšnje kritike. Rezultat volitev je naslednji: častni predsednik Dragotin Hribar, predsednik Anton Krečič, I. podpredsednik Avgust Praprotnik, II. podpredsednik Janko Jovan; člani nadzornega odbora: dr. Ciril Pavlin, Fran Ravnikar in Fran Heinrich ml.; člani uprave: Gvidon Brofla, Konrad Goto-granc, Jakob Hrovat, Venč Jakli, inž. Josip Lenarčič, inž. Franc Miklavc, Viktor Naglas, dr. Ernst Rekar, Adolf Ribnikar, inž. Vladimir Stare, Stane Vidmar, Fran Bonač, Ljubomir Dimovski, inž. Oskar Dračar, inž. Boris Hribar, Zdenko Knez, inž. Milan Lenarčič, inž. Milko Pirkmajer, Franjo Sirc, inž. Vladimir Stahmer, dr. Karel Born, Ivan Fricelj, Josip Dekleva, Maksim Horvitz, Josip Hutter, inž. Milan Kiebach, Rikard Skubec, Avgust Westen in dr. Fran Windischer.

Vremenska nanoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Oblačno, vreme se bo še poslabšalo, v zapadnih krajih dež. — Situacija večernjega dne: Barometriški maksimum sicer še prevladuje nad večjim delom centralnega kontinenta, vendar je že v znatni meri oslabil. V severnih krajih Evrope je pritisk padel in se je formiralo široko področje nižnjega pritiska. Topla masa zraka, ki so se dvignile, so povzročile porast oblačnosti. Zaradi tega je pričelo v zapadnih gorskih krajih naše države deževati. Pritisk je narasel za 0.1 do 1 mm le nad južnim Primorjem, drugod je padel za 0.1 do 2 mm. Temperature so ostale le mestoma neizpremenjene, v mnogih vzhodnih krajih in v zapadnih gorah pa so narasle za 1 do 3 stopinje. — Dunajska vremenska napoved za soboto: Spremenljivo, hladno.

Banovinski proračun

Nekatere podrobnosti iz potrjenega proračuna dravske banovine

Beograd, 31. marca. p. Kakor smo že poročali, je finančno ministstvo odobrilo banovinske proračune. O proračunu dravske banovine je dobil vaš dopisnik na merodajnem mestu naslednja pojasnila:

Nove banovinske davščine

Med novimi dohodki, ki so predvideni v proračunu dravske banovine, je trošarina na mineralne vode, ki bo znašala od litrske steklenice 20 par, od 1 do 2 litrov 30 par, za večje količine pa za vsak začeti liter 20 par. Finančni efekt je proračunan na 500 tisoč dinarjev. Na novo se uvaja trošarina na kvas, ki bo znašala 1 Din za kilogram. Finančni efekt je proračunan na pol milijona. Takša na motorna vozila ostane neizpremenjena. Med ostalimi novimi dohodki je tudi enoodstotna taksa na premije zavarovalnih društev. Finančni efekt je predviden na 500.000 Din.

Bednostni fond

Vprašanje bednostnega fonda se n' definitivno rešeno in se bo o tem razpravljalo izven proračuna. O tem bo sklepal ministrski svet, ki bo določil tako dohodke, kakor zadatke tega fonda.

Med ostalimi dohodki, predvidenimi v proračunu, je 20 odst. državnih takse za nasledstva, ki naj bi vrgle 1,75 milijona. V celoti znašajo vsi dohodki 87.560.819. Banovinska podjetja izkazujejo velik prirajnik. Dohodki so predvideni na 32.490.000, izdatki pa na 42.969.964 Din. Prirajnik pri višini 10 milijonov so bo moral kriti iz presežka dohodkov rednega proračuna. Celotni proračun dravske banovine je potemtakem potrjen v višini 120 milijonov 54.722 Din.

Dosedanje glavne davščine ostanejo

Ostali tri dohodkov so ostali v glavnem neizpremenjeni. Tudi v bodočem letu se bo pobirala 25 odst. cestna doliada, 35 odst. splošna banovinska doliada in 10 odst. zdravstvena doliada. Neizpremenjene ostanejo trošarine na alkohol, na soda-vico, na avtomobilske gume, bencin, električni tok in prenog. Na račun takse za plesne in druge zabavne prireditve dobi banovina 40 odst. od celokupne pobrane državne takse. Prav tako ostanejo neizpremenjene takse za sečnjo gozdov, za lovske karte, za zakup lovšč na živinske potne liste, šoferske legitimacije, za prenos lastniške pravice in na smadnih. Brisana je taksa za izkoriščanje vodnih sil, dosedanja banovinska trošarina na vino in žganje pa se je morala prilagoditi določbam novega trošarskega zakona.

Glavne postavke

Med izdatki so ostali osebni izdatki v glavnem neizpremenjeni. Za pospeševanje elektrifikacije je predvidenih 500.000 Din. Ljubljanski sokolski župi je določena podpora 360.000 Din, od tega za pokrajinski sokolski zlet 80.000 Din, za sokolske čete 80.000 in za redno stalno podporo 200.000

dinarjev. Krediti za gluhoonemnice v Ljubljani so površani na 383.200 Din, za dečje vzgojevališče v Ponoviču na 256.060 in za zavod za slepe deca na 242.130 Din.

Po oddelkih je proračun razdeljen takole: splošni oddelek 5.136.714, upravni oddelek 484.260, kmetijsko 8.638.343, prosveta 4.553.630, tehnični 36.703.400, socialna politika in narodno zdravje 16.404.652, finančni 12.816.720, trgovina, obrt in industrija 2.023.100 in rezervni krediti 800.000 Din.

Krediti za javna dela

Med krediti tehničnega odteka je predviden med drugim za izvedbo komasacije po novem občinskem zakonu 80.000 Din. Za pospeševanje kmetijske izobrazbe ter konference in ankete v zvezi s tem 20.000, za večerine tečaj 50.000, za potujoče kmetijske tečaje 26.000, splošni kredit za kmetijski pouk in gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo 337.000 Din, za pobijanje nalezljivih bolezni v vinogradih 10.000, za boljšo organizacijo prodaje vina 100.000, prispevek kmetijskim združenjem 200.000, prispevek združenim šolam 50.000, za kritje primanjkljaja Vinarske in sadjarske šole v Mariboru 29.368, kmetijske šole na Grnu 350.780, pri Sv. Juriju 245.430, v Rakicanu 152.917; za banovinsko mlekarstvo šolo v Škofji Loki 78.000 Din, za banovinsko kmetijsko gospodarsko šolo v Mali Loki 122.485, za banovinsko trsnico in drevesnic v Pekrah 124.306, v Kaplji 50.180, v Kostanjevici 44.000 in v Dražičih 20.000, za banovinsko žrečarno na Selu 536.907, za banovinsko veleposestvo v Ponoviču 102.610, za banovinsko kontrolno postajo v Mariboru 56.740, za melioracijo ozemlja agrarnih operacij 200.000, za razne podpore, muzeje in sličnim ustanovam 150.000, subvencija za narodno gledališče v Ljubljani in Mariboru 400.000, za vzdrževanje cestnih mostov 20 milijonov, za rekonstrukcijo cestnih mostov 2 milijona, za nujna gradbena dela 200.000, za sondaže 40.000, za neobhodno potrebno rekonstrukcijo manjših objektov 320.000, dotacija občinam za nuje pošte 300.000, anuiteta za gradnjo ceste Bela—Zibika in Polzela—Velenje 200.000, za anuiteto cestnega posojila 2 milijona, anuiteta za zgradbo ceste Ljubljana—Zidani most — Radeče 1 milijon, za regulacijo rek 1,2 milijona, za študij regulacijskih načrtov 40.000, za regulacijo potokov 200.000, za gradnjo vodovodov 295.000, za nujna hidrotehnična dela 180.000, za razna druga gradbena dela 750.000, za pospeševanje tujiskega prometa 230.000, za podporo raznim tuisko-prometnim organizacijam skupno 343.500.

Petdnevni delovni teden v Ameriki

Washington, 31. marca. AA. Senatov zakonodajni odbor je odobril zakonski načrt o petdnevem delovnem tednu in šesturnem delavniku.